

74
74
نۆرك يوردى ④

ناشرى : نۆرك يوردى

مديرى : آق چورە اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۱ ۶ ۲۱ مائىس ۱۳۳۱ يىل ۴ جلد ۸ ۸۴

. طاک سسلری .

« ای قفقاسک دوغویه قاناد آچان روز کاری!

ای او بالی چولاره ،

ماوی بوزلو طاغلره ، اویوغ سولو کولره

بولولملرک اوستندن اوچان طورنا قوشلری!

سزلر اولوم کللری بیتن توران ایلینه ،

ایرماقلری قان اولان طوبراقلره کیدیگز ،

بو یوندوروق آلتنده اولئرک لسنه ،

او یارملی قیللره بزدن سلام ایدیکز . »

محمد امین بکک بزه اک صوک ویردیکی طاک سسلرندن بو کوزل پارچه بی،
یازه جغم تقدیس سوزلرینک باشنه کچیریورم . بزم ایچون نه سوینه جک بر
طالمدرکه سنلر ملی شاعر مزک سنوحتی قورومتق، آزالتمق شویله دورسون،
اوکا کیت کیده کنیشلاک ودرینلاک ویریور . تورک روحنک معنوی اهرامی
یوکسهلدیجه اونک اوستنده شاعر مزک خیالی قانانلرینی آجدقجه آچیور . بو
صورتله بز بو کونکی بویوک جنکده تورک عالمک اک بویوک معنوی قونی اولان
شاعر مزی اردونک اوکنده ، ملتک اوکنده ، آلدنهدا یئتک مشعلی ایله
یوریور کوریوروز .

بو کون او جاقده ماسه مک اوسته قورشون قلمله یازلش بر مکتوب
براقشیلردی . او دقیقه یه قدر بونی یازان سوکیلی تورک کنجی کورمه مش ،
اونی شخصاً طانیماشدم . سد البحرده یارالانمش بر عسکر ، کنیدی بکا
کله مدیکی ایچون بنی کوروشه بیلمک اوزره اوینه جاغیریور . امضاسنه دقت
ایتدم : « صحرا طویجی ملازملرندن بولیلی اوز تورک حسن تحسین . » . بایزیده
بر ایچ سواقاغک کورولتوسز بر کوشه سنده ساده ، آلایشز بر طشرملی
اوینک اوست قاتنده یاتیوردی . اوطه سنه کیردیکم وقت مقصده برلشن آدم لک
اولجه آرالرنده حاصل اولان دوستقله ، قارده شایکله وسویش بر یوزله
یاتاغنده دوشورولدی . اطرافنده اک زیاده کوزمه چارپان ، بنی دوشوندورن

قیرمزی قابلی بر کوچک کتاب اولدی : امین بکک « طاک سسلری » .
 کندی کندیمه دوشوندم ، کیم بیلیر شیمدی مملکتک مختلف بوجاقلرندن
 کلش قاچ یوز ، قاچ بیك تورک کنجک جینده ، یاتاقلرینک باش اوچنده
 بو شعرلر دوریور؟.. اردوده تورک سازی، ای تورک اویان، طاک سسلری،
 ضابطلرمنک ، نفرلرمنک یاننده بر سلاح، بر قورشون کبی الزم بر شی مثابه-
 سنده، اونلره هر یرده آرقداشلق ایدیور . طوپلرک ، شراپنلرک قاصیرغەسی
 کچدکدن سوکرا اولور، یارالیر طوپلانقدن ، بر سکون زمانی کلدکدن
 سوکرا سلاحلر چاتیلیور، ضابطلر، کوچوک ضابطلر، آنادولونک تورک
 جوجوقلرینی اطرافلرینه طوپلایور، بو شعرلری اوقویورلر . قاچ یارالی
 قارده شدن کندی ایشیتدم : نفرلر بو شعرلر اوقونورکن چوق متأثر اولیور
 وآغلا یورلرمش . بو دفعه زیارتنه کیتدیکم کنجه صوردم : «امین بکک باشقه
 شعرلرندن ایسترمیسک سکا کتیریم؟» دیدم . «خایر ، بنده هبسی وار» دیدی .
 بو کونکی محاربه منک شرفله ، ناموسله ، حتی ظفرله دوام ایتمه سنده بو شعرلرک
 نه قدر دخلی اولدیفنی عجباً حسابلا یور، کندیتمزه صوریورمی یز ؟ قفقاس
 سینیرلری بویندن رحمی اسمنده بر آرقداشمز یوللادیفی بر مکتوبنده دیور-
 دی که «کوزلرمنک کوره بیلدیکی هر یر بر بیاض قارلرله اورتولو . اطرافده
 داغ ، طاش ، آغاچ هیچ بر شی یوق که بیاض اولماسین . یالکیز آیری رنگده
 قالان بز، بر داغک کنارنده کی اینجه یولدن ایلریله یوردق . ضابط اوکدن
 سسله ندی : «بولوک دورا» هیمز دوردوق . اوکدن ضابط یوکسک سسله
 حایقیردی : «عسکر! یولک آلتنده قارلرک اوسته یازلمش شو یازی یی باق!» .
 اوقودق ، او ایصمز داغلقلرده اول کچنلرک یازدیفنی بر یازی : « یولمز قفقاس،
 یوردمن توران » . ضابطک سسی تیتزه یوردی . دوام ایتدی : «اولادلرم ،
 اگر هیکز بونی دویورسه کز ... بونی دویورسه کز بز مظفرزه دیدی .
 کوزلرمن یاشارمش ، کوکسبز تاترله شیشمش او واسع تورک عالمی ، یازین
 قورولمی محقق اولان تورانی دوشونه رک اول کچن طابورک، اویازی یی یازان
 قارده شلرک یولنده دوام ایتدک . »

ینه بر کون خلیجدن آلدیغمز بر مکتوبده بر کنج «بوکونکی ملی محاربهده
بن بویله عاقل قالمق ایستهتم، دییوردی. خلیجک قارشیمده یاتان بو جوروک
صولری کبی بنده روحک یاواش یاواش جورودیکفی حس ایدیورم. قونم
وار، قابیمده عشق وایمان وار، بولفی بولکیز رجا ایدرم، بنی قفقاسیه چار
پیشمهیه، جنک ایتیه یوللاییکیز» دییوردی. آرادن کوچوک برمدت کچمشدی،
ینه شخصاً طانیمادیغم بو کنجی دارالمعلمین خسته خانه سنده هنوز کان یارایلر
آراسنده طانیدم. بنی اسممله چاغیرمش، خلیجدن یازدیغی مکتوبی خاطرلا.
تهرق کیم اولدیغی بکا اوکرتتمشدی. دیزیندن یارالی، صیرتندن وقواندن
یارالی ایدی. کندیسى استدعا اتمش، کلیولییه کیتمش و محاربه سنى، وظیفه سنى
یامشدی.

بو قهرمان کنجک اسمنى مکتوبنک آلتنه تکرار باقهرق «بورا قید
ایدیورم: «آیا قاییسده یوز یکر می بشنجی آلیک ایکنجی طابوری دردنجی
بلوکنده احتیاط ضابط نامزدی رفیق». کوزلرینک اویله درین بر غروری،
وظیفه سنى یامش اولمقدن دوغان اویله معنیدار بر باقیشی واردی که یارالریله
برابر بو قدر مستریج بر روحه مالک اولمق آنجق قهرمانلر ایچین ممکن
اولایلیردی. اوده اوبرلری کبی کندینی دویمش، ماتنی طانیمش و عرقک
آتیسنى معنوی قوللرله و دورغون برقلب ایله قوجا قلامش، سومشدی. کلخانه
خسته خانه سنده بورسالی نظیف اقدینک چناق قلعه محاربه لری ایچون سویله
دکلرینی تأثرله خاطرلایورم: «طوبیمزک، توفنکمزک آتشی باروتدن چیقان بر
آتش دکل، دشمنک کوزینی قاشدیران، کور ایدن تورکلک آتشی ایدی...»
دییوردی.

بونلری بویله برر برر دوشوندکدن سوکرا، خیالمی، اوامادی اضطرابلرله
دولو بویوک بنالر، خسته خانه لره چویریور و یا صدیق لک اوستنده شفا بکله یین
ضعیف فقط مغرور باشلری کوزمک اوکنه کنیریوریورم. هر حالده تورکلک
روحنده برمه جزه حاصل اولمش، اوتکرار بولوت صیرلدقن سوکرا میدان
چیقان داغ کبی یرنده صارصیلمز بر مکانله دوغرولمش، دیکلمش دوریور.
کیم دییه ییلیرکه بوبکی روحده بوکونکی یکی ادبیاتک واک زیاده ادبی سلطتمزک

شهنشاهی اولان بویوک شاعر مزك قورتاریجی ، یوکسه لیتیجی ، صاغلایجی تأثیری باشلیجه سیلردنبری اولماسین؟ بن استانبولده خلقك روحنی، كنجلكك روحنی بوشعرلر قدر سارسان، هیجانہ كتیرن هیچ برخطابه كورمه دم. امین بكك شعرلری روحك سا كن دكزنده قاصیرغه لرکی هرج و مرجلر، قیامتلر قوباردی. بیلمم هانکی كیه ، هانکی سطر كوزل دكلمش دییه اعتراض ایدنلره حقیقی بر شفقت و مرحمتله آجیرم . اولرده یارین عینی چوبانك آرقه سنده طوبلانان سورویه قاریشه جققلر واونك پارماغك اوجیله بزه اشارت ایتدیکی صباح ییلدیزینه دوغری یوریوب كیده جكلر .

طاك سسلرنده نه کی كوزللكلر وار ، بونی اوزون اوزادییه تحلیل ایتك ایسته م. چونكه سلطان احمدك ، یکی جامعك بوتون اومهیب و محشم در و دیوارلردن انسانك روحنه طوبلانوب كان انقسامسز بر تأثیر، وحدت اوزره، كوزلره وقلبه دولان برخشوع دوغوسی واركه انسان بوندن آریلوب كوشه لك ، تفرعاتك كوزللكنه باقاییلمك ایچون چوق زحمت چكر .

طاك سسلرنده بزی چوق سویندیرن برشی، برشه زاده مزك بوشعره علاوه ایتدیکی بر رسمدر. بر تورك نفری الیه كوكسی كوستره رك صارپ بر یاماجه آتیلغه حاضر لانیور. شهزاده مزك شاعره اتخاف ایتدیکی بو صنعت اثری، ذهنده چوجوقلق خاطر لر می تکرار او یاندیردی. قاج دفعه لر چاملیجه ده کی سراینك او كندن بجر كن دیوارلر آرقه سنده همان همان محبوس بر حیات كچیرن او دكرلی ، اینجه ، صنعتكار شهزاده مزی دوشونور؛ بوراده، یارین مملكتته ال اوزاته جق ، اونی طوته جق ، اونی یوكسه لته جك بر قدرت و ذكا وار دییه نمون اولور ، متسلی اولوردم. مشروطیتدن بری شهزاده مزی دائماً فكر و صنعت ایشلرینك رغبتکاری و حامیدی كوردك. بودفعه ده توركلكك امیدینك اك بویوك شاعرینه سلطنت خاندانك اك صنعتكار ، اك رقیق بر شهزاده سی آئی اوزاتمش، بر فكر ایچون یان یانه دورمش كورونیورلر. شهزاده لر مزك تورك امیدینه مظاهرتی بزم ایچون نه قدر بویوك ونه قدر امنیت ویرن یکی بر قوتدر. ذاتاً تورك خاندانلری، بوتون اسکی تورك سلطنت سلاله لری هر یرده علمك و صنعتك حامیدی اولمش وكندیله ری ده صنعتكار و عالم اولق ایچون لازم كان

قدرتی کو سترمشلردر. اسلامدن سوکرا ایرانده نه قدر صنعت اثرلری وجوده
 کلشسه هپسنى تاریخ تورک سلطنتلرینه برربرر ربط واضافه ایدر. هندک یالکز
 اسلامیت ایچون دکل، بوتون بشریت ایچون خارقه لر مثابه سنده عد ایدیلن
 مدنیتک، صنعت وفکرینک خالق یته بر تورک خاندانی در. مصرده یته بویله.
 طولونیلر، بخاریلر مصرک اسلام دورنده ادراک ایتدیکی همران و صنعت خار-
 قه لرینی وجوده کتیرمش تورک خاندانلریدر. فردوسینک فردوسی اولسنه
 سبب بر محمود غزنوی اولدیغی کبی، بیک شورش و قیامت اورته سنده آنادولوی
 انجق رومالیلر دورنده کورولن بر معموریته چیقاران، اونی ازنیق کنارلرندن
 باشلایه رق قفقاس اتکلرینه قدر اینانیلماز درجه ده مبذول، صنعت اثرلریله
 دولدوران یته سلجوقی تورک سلطانلریدر. عثمانلی سلطنته کلنجه پادشاهلرمن
 آراسنده شاعر، خطاط و بوتون معناسیله صنعتکار بر روچه مالک اولانلر نه
 قدر چوقدر. ییلدیرم بایزید، جلای سلطان محمد، مراد ثانی، سلطان فاتح،
 بایزید ثانی، سایمان، سلیم ثانی، مراد ثالث، محمد ثالث، احمد، عثمان ثانی،
 مراد رابع، مصطفای ثانی، احمد ثالث، محمود، مصطفای ثالث، سلیم ثالث،
 محمود ثانی کبی پادشاهلرمن، جم، قورقود، سلیمان جلای، جهانگیر سلطان شاهی،
 سلطان مصطفی، سلطان محمد کبی شهزاده لرمن شعر ایله مشغول اولمشلر وآره-
 لرنده جدا موفق اولانلر یک از دکلدر. سلطان سلیمک:

بز بلبل محرقدم کلراز فراقز
 آتش کسلیبر کچه صبا کلشنمزدن

یتلرینی هانکی ادبیات مراقلیسی واردر که ازبر بیلمز. بو بر شعردر که
 انسانه افراط درجه ده زنکیله، حرارتیله، حیاتیله هندک شالترینی، عجمک
 تصویرلرینی، تورکک چینیلرینی دوشوندورور. بوایکی یتده اوقدر نقش وآهنک
 وار. ایکنجی مصطفانک:

باشمزدن هیچ هوای زلف یار اکسک دکل
 مرتفع بردر اونکچون روز کار اکسک دکل

یتلری حقیقه شعرلر آراسنده بر پادشاه عظمت ووقاریله دوراجق قدر
 مغرور برادایه مالک کورونیور. بو بر شعردر که باشنک اوستده تاجنک الماسلری



جهان حربى انساننده عثمانلى هلال احمرى طرفقدن تأسيس اولونان استانبول جفال اوغلى خسته خانه -- نده حكيملر ايله
تورك خسته باقىجي خانلىرى : (اوطور انلر صاعدن صوله) طيب مع اوفى اسماعيل حقى اقدى ، دوتقور شرف الدين
اقدى ، سر طيب على درويش بك ، دوتقور روبر اقدى ، طيب معاوفى رفعت اسماعيل اقدى .

«تورك برردى» نك لهرسى

پارلايور. اوچنجى سلطان احمدك، سلطان محمودك، سلطان مجيدك يازيدهكى مهارتلىرىنى ھر كىس بىلىر. سو كرا عثمانلى خاندانى خىلقك شكلىرە، صورتلەرە قارشى كىمتەئىب اولدىنى زمانلار دە رىسمى سومشلىرىدەر. فاتىحك جەنىل بەللىنىسى Gentile Bellini، سلطان عزىزك كىيومەسى، سلطان عبدالحمىدك زوناروسى بو يول دە بزه لازم كان قناعتلىرى وىرە بىلىر. طاك سىسلىرىنى دكرى تخمىن ايدىلە. مەجك قدر بو كىسك تحفه سىلە سوسلە يىن شەزادە مەزىنالى خاندانك بو صنعتپىر وركك توره سنى شرف و موفىقتلە ادامە ايدىيور. ذاتاسرايلىرىنك براوداسى، بر كوشەسى بو قدر كە بو صنعتكار روحنى بزه ممتاز بر صورت دە تبايغ اتمەسىن .

بونك ايچون طاك سىسلىرى كى صنعتكار شەزادە منزله ك بو يوك شاعر مەزك برى كوزلرە، دىكرى كوزلرە وقولاقلرە خطاب ايدن ايكى نفىس شعرىنى احتوا اتمىسى دولاي سىلە بر مەتە بخش ايدىلە بىلە جك يادكارلرك كى قىمتلىسى عداولونور.

صمد الله صبى

سوارىلر

بز قاصىرغە اوغوللرى، بز قاناتلى سوارىلر ،
 سىنورلر دە ايلغار ايدن تمام ىدى بىك نفر !
 اور دو مەزك دولو دىزگىن ھجومىدن
 دالغە لانىر بر قەرمان اوغولتو !
 شىمشك كى قىلىچ چالان ،
 يورولمايان بو اور دو
 ھب مظفر
 جىك ايدر .



بو عسكر ،
 ار اوغلى ار